

PAPARDĪTE UZZIEDĒJA

Deja 12 pāriem
Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Sniedzes Grīnbergas mūzika

Jāņi ir laiks, kad šalc vasaras vidus reibums, noris pasaules zaļās un ziedošās dzīvības pielūgsme un cilvēka līdzdalība lielajā saulgriežu mistērijā. Daba, Dievi un cilvēki kopā svin svētkus.

“Papardīte uzziedēja” ir ornamentāla noskaņu deja, kurā ar statistiskiem grupējumiem, grupējumiem kustībā, satvērieniem un aptvērieniem tiek atspoguļots vasaras saulgriežu nakts brīnums – papardes ziedēšana. “Papardīte uzziedēja, Zeltītiem ziediņiem, Katra zieda vidiņā, Zelta saule rotājās.” Atbilstoši mūzikas materiālam un tautasdziesmas vārdiem, veidota dejas horeogrāfiska leksika, balstoties latviešu dejas pamatelementos.

Deja pirmo reizi iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā ģilde” Tautas deju ansamblī un vidējās paaudzes deju kolektīvā *Līgo* 2005. gada aprīlī.

Jaunrades deju konkursā Valmierā 2012. gada 28. janvārī deju “Papardīte uzziedēja” iegūst Veicināšanas balvu.

Dejai ir uznāciens, 7 gājieni, muzikālais taktsmērs 4/4.

Dejas sākumā dejotāji pa pāriem nostājas labās un kreisās puses kulisēs.

Uznāciens

(Ievads / 8 t.)

1. – 8. t. Uz skatuves brīvi iznāk pāriņieki, veidojot 3 pāru līnijas skatuves dibenplānā (1. zim.).
Nonākot savās dejas sākuma vietās, dejotāji notupjas uz labā ceļa, labā ceļa augšstilbi pāri tuvināti.
8. t. beigās dejotāji pieceļas un pagriežas ar skatu pret skatītājiem, rokas gar sāniem.

Pirmais gājiens

(I / 8 t.)

1. t.
“Viens-i; di-vi” – uztakti “i” meitas palecas uz labās kājas.
Meitas izpilda 3 mazus soļus nelielā iesēdienā, virzoties pret skatuves priekšplānu.
Puiši stāv.
“Trīs-i” – meitas ar labo kāju liek plašu soli kustības virzienā.
Puiši stāv.
“Čet-ri” – meitas iztaisno ceļus, kreisā kāja, pēdā nostiepta, paliek aiz muguras grīdā.
Puiši stāv.

2. t.

“Viens-i; di-vi” – uztakti “i” puiši palecas uz kreisās kājas.

Puiši izpilda 3 mazus soļus nelielā iesēdienā, virzoties pret skatuves priekšplānu un nonāk blakus meitām.

Meitas stāv.

“Trīs-i” – puiši ar kreiso kāju liek plašu soli kustības virzienā.

Meitas stāv.

“Čet-ri” – puiši iztaiso ceļus, labā kāja, pēdā nostiepta, paliek aiz muguras grīdā.

Meitas stāv.

3. t.

“Viens-i; di-vi” – izpilda pamatsoli 3 pāru līnijās skatuves priekšplānā

Puisis sāk ar labo kāju un virzās sānis pa labi. Meita sāk ar kreiso kāju un virzās pa kreisi.

Meita nonāk pie puiša kreisā rokas, kustības beigās dejotāji nostājas vienkāršajā satvērienā – puiša kreisā roka un meitas labā roka sadotas.

“Trīs-i; čet-ri” – izpilda pamatsoli.

Puisis dejo uz vietas, meita iegriežas sadotajās rokās, un puiša labā un meitas kreisā roka tiek sadota priekšā.

4. t.

“Viens-i; di-vi” – neatlaižot sadotās rokas, dejotāji pagriežas pāri 1/8 pa labi un, izpildot 2 galopa soļus pa labi, veido 3 diagonāles skatuves kreisajā pusē (2. zīm.).

“Trīs-i; čet-ri” – izpilda soli ar labo kāju un ielēcieni VI kāju pozīcijā.

Vienlaicīgi atlaiž apakšā sadotās rokas, un lēciena laikā puišis izgriež meitu no virspusē sadotām rokām.

4. t. beigās dejotāji nostājušies vienkāršajā satvērienā 3 diagonālēs ar skatu pret skatītājiem. Nesadotās rokas gar sāniem (3. zīm.).

5. t.

Izpildot 2 vieglās polkas ar pārlēcieni, pārinieki vienkāršajā satvērienā virzās diagonālēs pret skatuves priekšplāna labās puses stūri (3. zīm.).

Puiši kustību sāk ar kreiso kāju, meitas – ar labo.

6. t.

“Viens-i; di-vi” – izpildot vieglo polku ar pārlēcieni, turpina virzību.

“Trīs-i” – liek 2 soļus nelielā iesēdienā kustības virzienā.

“Čet-ri” – iztaiso ceļus. Puišiem – labā, meitām – kreisā kāja, pēdā nostiepta, paliek aiz muguras grīdā.

7. – 8. t.

Atkārto 3. – 4. t. darbības 3 diagonālēs.

8. t. laikā pa tuvāko ceļu veido slīpo krustu.

Otrais gājiens

(II / 8 t.)

1. – 8. t.

Pārinieki slīpajā krustā izpilda 1. kustību 2 reizes.

Trešais gājiens

(I / 8 t.)

1. – 2. t. Pārinieki sadod rokas 3. kustības sākuma satvērienā un pagriežas kustības virzienā.
Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, pārinieki veido 2 diagonāles no labās puses 3. kulises līdz kreisās puses 1. kulisei (4. zīm.).
3. – 4. t. Pārinieki 2 diagonālēs izpilda 3. kustību (5. zīm., nepārtrauktās līnijas).
5. – 6. t. Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, pārinieki virzās aplī DCV (5. zīm., pārtrauktās līnijas).
7. – 8. t. Pārinieki aplī izpilda 3. kustību ar skatu DCV.

Ceturtais gājiens

(III / 12 t.)

1. – 4. t. Dejojāji apļa līnijā sadod rokas 4 virknēs.
Izpildot 8 vieglās polkas ar pārlēcieni, katras virknes 1. meita ved savu virkni DCV, vienlaicīgi samazinot riņķa līniju (6. zīm.).
5. – 8. t. Izpildot 8 vieglās polkas ar pārlēcieni, dejojāji dejo pretējā virzienā, vienlaicīgi paplašinot apļa līniju.
8. t. beigās dejojāji izveido rombu.
9. – 12. t. Dejojāji rombā izpilda 2. kustību. Kustību puisis iesāk ar skatu, meita – ar muguru DCV.

Piektais gājiens

(I / 8 t.)

1. – 2. t. Pārinieki sadod rokas 3. kustības sākuma satvērienā un pagriežas kustības virzienā.
Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, pārinieki veido 2 pāru kolonnas abpus skatuves centra līnijai (7. zīm.).
3. – 4. t. Pārinieki 2 pāru kolonnās izpilda 3. kustību.
5. – 6. t. Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, pārinieki virzās aplī DCV (8. zīm.).
7. – 8. t. Pārinieki aplī izpilda 3. kustību.

Sestais gājiens

(III / 12 t.)

1. – 2. t. Meita puisim nostājas pie labās rokas – vienkāršais satvēriens.
Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, dejojāji izveido 6 divpāru dārziņus un griežas DCV (9. zīm.).
3. – 4. t. Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, katra dārziņa vadošā meita un pēdējais puisis dejo cauri vārtiņiem un izveido dārziņu (10. zīm.).
5. – 6. t. Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni, dejojāji dejo 6 divpāru dārziņos DCV (9. zīm.).
7. – 8. t. Izpildot 4 vieglās polkas ar pārlēcieni un atlaižot katra dārziņa 1. un 2. pāra sadotās rokas, dejojāji dejo cauri vārtiņiem un izveido 6 virknes no skatuves malām uz centru. Vadošais – 1. pāra puisis (11. zīm.).

9. – 12. t. Dejojāji saules rata zīmē izpilda 2. kustību. Puisis kustību iesāk ar muguru, meita – ar skatu pret centru (12. zīm.).

Septītais gājiens (Nobeigums / 11 t.)

1. – 8. t. Pārinieki saules rata zīmē izpilda 1. kustību 2 reizes. Kustības laikā dejojāji atrodas ar muguru pret centru.
8. t. beigās puisis izgriež meitu zem abām rokām 1 reizi pa labi, pārinieki paliek ar skatu viens pret otru.
9. – 11. t. Pārinieki notupjas uz labā ceļa, kā dejas sākumā, labā ceļa augšstilbi pārī tuvināti.

Kustību apraksts

Mūzikas taktsmērs 4/4

Pamatsolis

Kustību izpilda pustakti

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Kustību sāk ar labo kāju. Iesākot kustību, paceļas uz puspēdām.

1. t.

“Viens–i” – izpilda pieliciena soli uz puspēdām pa labi.

“Di–vi” – izpilda soli pa labi nelielā iesēdienā, kreiso kāju, pēdā nostieptu, fiksē pie labās kājas potītes.

Atkārtojot kustību, sāk ar kreiso kāju.

Kustību izpilda uz vietas; nedaudz virzoties pa labi un pa kreisi; kā arī griežoties.

1. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – meita nostājas ar muguru pret puisi, rokas sadod un paceļ sānis nedaudz zem plecu līnijas, meitai elkoņi ieliekti. VI kāju pozīcija.

1. t.

“Viens–i; di–vi” – neatlaižot satvērienu, izpilda pamatsoli.

Meita kustību sāk ar kreiso kāju un virzās nedaudz sānis pa kreisi, puisis – ar labo kāju un virzās nedaudz sānis pa labi.

“Trīs–i; četr–ri” – neatlaižot satvērienu, izpilda pamatsoli – meita virzās nedaudz sānis pa labi, puisis – pa kreisi.

2. t.

“Viens–i; di–vi” – neatlaižot sadotās rokas, izpilda pamatsoli.

Puisis dejo uz vietas, meita griežas puspagriezīnu pa labi, vienlaicīgi sadotās kreisās rokas ceļ augšā un kustības beigās nolaiž virs sadotām labām rokām – izveido krustisko satvērienu, pārinieki ar skatu viens pret otru.

“Trīs–i; četr–ri” – neatlaižot sadotās rokas, izpilda pamatsoli.

Puisis dejo uz vietas, meita griežas vienu reizi pa kreisi, vienlaicīgi abas sadotās rokas ceļ augšā un kustības beigās nolaiž.

3. t.

“Viens-i”

– neatlaižot satvērienu, izpilda izklupiena soli uz priekšu.
Puisis krīt uz labās kājas un pagriežas $\frac{1}{4}$ pa labi, meita – kreisās kājas un pagriežas $\frac{1}{4}$ pa kreisi.

“Di-vi”

– pauze.

“Trīs-i”

– neatlaižot satvērienu, dejojāji atgriežas 3. t. sākuma stāvoklī.
Puisis pāriet uz kreiso kāju, labo kāju pievelk blakus kreisajai VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi pagriežas $\frac{1}{4}$ pa kreisi. Meita pāriet uz labo kāju, kreiso kāju pievelk blakus labai VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi pagriežas $\frac{1}{4}$ pa labi.

“Čet-ri”

– pauze.

4. t.

“Viens-i; di-vi”

– atkārto 3. t. “viens-i; di-vi” darbību ar otru kāju un griežoties uz otru pusi.

“Trīs-i”

– neatlaižot satvērienu, dejojāji atgriežas kustības sākuma stāvoklī.
Puisis pāriet uz labo kāju, kreiso kāju pievelk blakus labai VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi pagriežas $\frac{1}{4}$ pa labi. Meita pāriet uz kreiso kāju, labo kāju pievelk blakus kreisajai VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi pagriežas $\frac{1}{4}$ pa labi. Sadotās labās rokas ceļ augšā un kustības beigās nolaiž līdz plecu līnijai.

“Čet-ri”

– pauze.

2. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājas ar skatu viens pret otru. VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Iesākot kustību, paceļas uz puspēdām.

1. t.

“Viens-i; di-vi”

– izpilda pamatsoli.
Puisis sāk ar kreiso kāju un virzās nedaudz sānis pa kreisi. Meita sāk ar labo kāju, dejo uz vietas, vienlaicīgi pagriežoties $\frac{1}{4}$ pa labi.

“Trīs-i; čet-ri”

– izpilda pamatsoli.
Puisis sāk ar labo kāju un virzās nedaudz sānis pa labi. Meita sāk ar kreiso kāju, dejo uz vietas, vienlaicīgi pagriežoties $\frac{1}{4}$ pa kreisi.
1. t. beigās dejojāji paliek ar skatu viens pret otru.

2. t.

“Viens-i”

Izpilda izklupiena soli, puisis ar kreiso kāju uz priekšu, meita ar labo kāju atpakaļ.

“Di-vi”

– pauze.

“Trīs-i”

– dejojāji atgriežas kustības sākuma stāvoklī.
Puisis pāriet uz labo kāju, kreiso kāju pievelk blakus labai VI kāju pozīcijā uz puspēdām. Meita pāriet uz kreiso kāju, labo kāju pievelk blakus kreisajai VI kāju pozīcijā uz puspēdām.

“Čet-ri”

– pauze.

3. – 4. t.

Atkārto 1. – 2. t. darbību, izklupiena soli puisis izpilda atmuguriski, meita – uz priekšu.

3. kustība

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – pāieniemi nostājas vienkāršajā satvērienā, meita iegriežas sadotajās rokās un puīša kreiso un meitas labo roku sadod priekšā. VI kāju pozīcija. Iesākot kustību, paceļas uz puspēdām.

1. t.

“Viens-i; di-vi” – izpilda pamatsoli. Atlaiž virspusē sadotās rokas.

Puīsis sāk ar kreiso kāju un dejo uz vietas. Meita sāk ar labo kāju un griežas pa labi vienu reizi.

Kustības beigās vienkāršais satvēriens.

“Trīs-i; četr-ri” – izpilda pamatsoli.

Puīsis sāk ar labo kāju un virzās sānis pa labi. Meita sāk ar kreiso kāju, un virzās pa kreisi.

Kustības sākumā sadotās rokas atlaiž, meita nonāk pie puīša kreisās rokas, kustības beigās dejojāji nostājas vienkāršajā satvērienā – puīša kreisā roka un meitas labā roka sadotas.

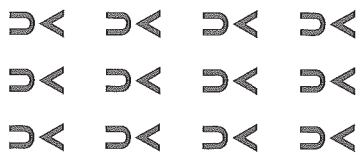
2. t.

“Viens-i; di-vi” – atkārtoti 1. t. “trīs-i; četr-ri” darbību ar otru kāju un virzoties uz otru pusi.

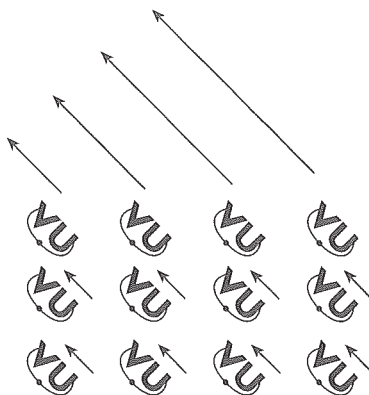
“Trīs-i; četr-ri” – izpilda pamatsoli.

Puīsis dejo uz vietas, meita iegriežas sadotajās rokās un puīša kreiso un meitas labo roku sadod priekšā kā kustības sākumā.

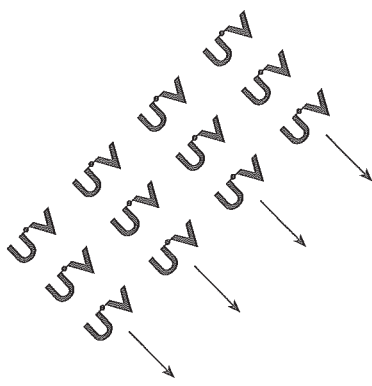
PAPARDĪTE UZZIEDĒJA

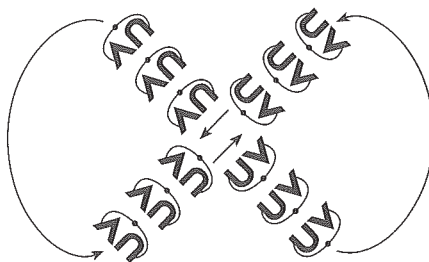
1. zīm.

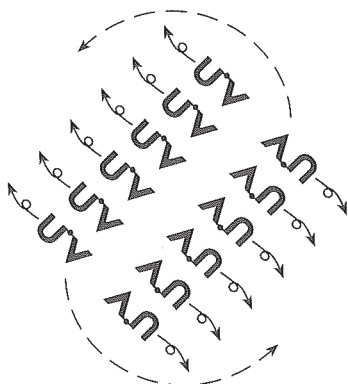
2. zīm.

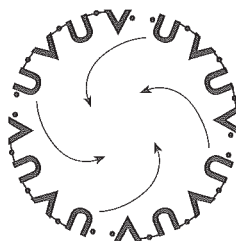
3. zīm.

4. zīm.

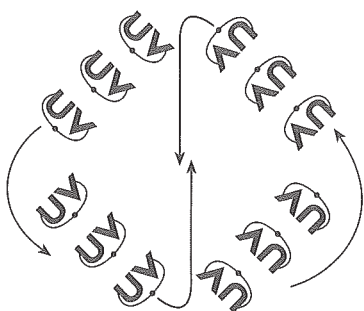

5. zīm.

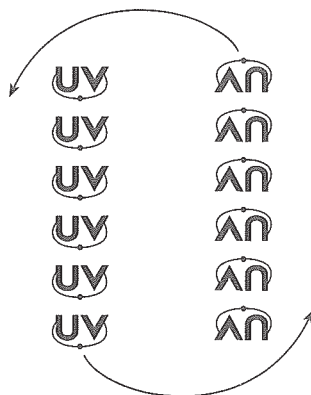

6. zīm.

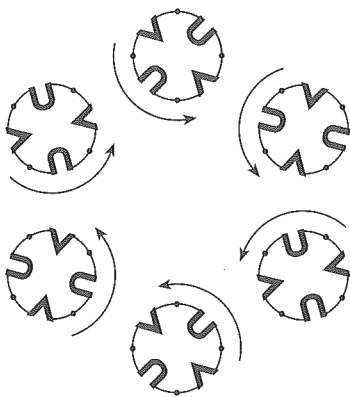
PAPARDĪTE UZZIEDĒJA

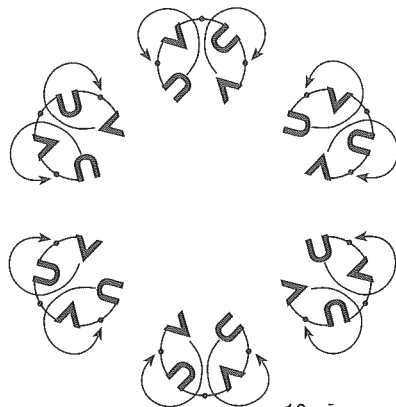
7. zīm.

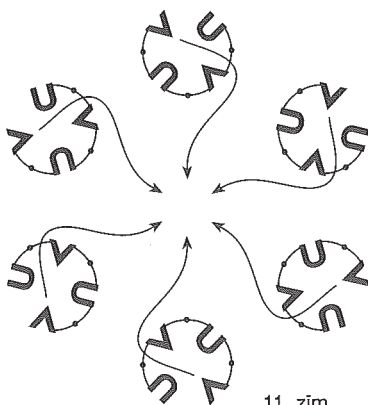
8. zīm.

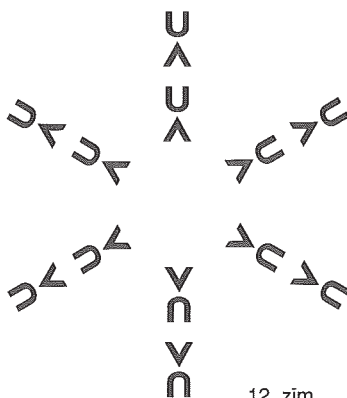
9. zīm.

10. zīm.

11. zīm.

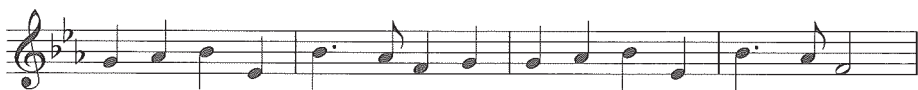
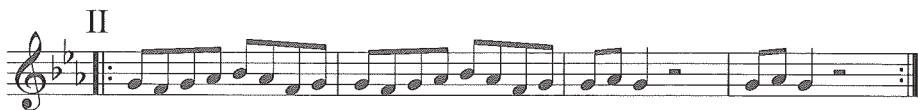
12. zīm.

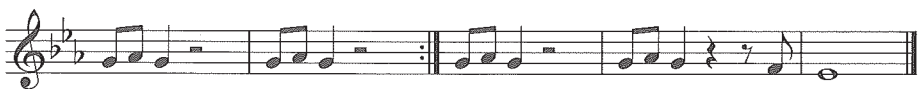
PAPARDĪTE UZZIEDĒJA

Sniedze Grīnberga

Ievads

Nobeigums

Ievads, I, II, I, III, I, III, Nobeigums